

המטות המשולבים.

על מטות משה ואהרן.

(1) ספר שמות פרק ד

יען משה ויאמר והן לא יאמינו לי ולא ישמעו בקלי כי יאמרו לא נראה אליה ידוד: (ב) ויאמר אליו ידוד מזה \}מה
{ בידך ויאמר משה: (ג) ויאמר השליכהו ארצה וישלכהו ארצה ויהי לנחש ויגס משה מפניו:

(1) ספר שמות פרק ד

(יז) ואת המטה הזה תקח בידך אשר מעשה בו את האותות

ספר שמות פרק ז

(ט) כי ידבר אלכם פרעה לאמר תנו לכם מופת ואמרתי אל אהרן קח את מטף והשליך לפני פרעה יהי לתניו: (י) ויבא
משה ואהרן אל פרעה ויעשו כן כאשר צוה ידוד וישלך אהרן את מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו ויהי לתניו: (יא) ויקרא
גם פרעה לחכמים ולמכשפים ויעשו גם הם חרטמי מצרים בלהטיהם כן: (יב) וישליכו איש מטהו ויהיו לתניו ויבלע
מטה אהרן את מטתם:

ספר שמות פרק ז

(יד) ויאמר ידוד אל משה כבוד לב פרעה מאן לשלח העם: (טו) לך אל פרעה בבקר הנה יצא המימה ונצבת לקראתו
על שפת היאר והמטה אשר נהפך לנחש תקח בידך: (טז) ואמרתי אליו ידוד אלהי העברים שלחני אליה לאמר שלח
את עמי ויעבדני במדבר והנה לא שמעת עד פה: (יז) פה אמר ידוד בזאת מדע כי אני ידוד הנה אנכי מכה במטה אשר
בידי על המים אשר ביאר ונהפכו לדם: (יח) והדגה אשר ביאר תמות ובאש היאר ונלאו מצרים לשמות מים מן היאר:

(יט) ויאמר ידוד אל משה אמר אל אהרן קח מטף ונטה ידך על מימי מצרים על נהרותם על יאריהם ועל אגמיהם ועל
כל מקנה מימיהם ויהיו דם והנה דם בכל ארץ מצרים ובעצים ובאבנים:

ספר שמות פרק ח

יאמר ידוד אל משה אמר אל אהרן נטה את ידך במטה על הנהרות על היארים ועל האגמים והעל את הצפרדעים על
ארץ מצרים:

שמות פרק ח, יב

ויאמר ה' אלי משה אמר אלי אהרן נטה את מטף ונה ארץ מצרים ונה לנגם בכל ארץ מצרים:

ספר שמות פרק יד

ויאמר ידוד אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו: (טז) ואתה הרם את מטף ונטה את ידך על הים ויבקעהו
ויבאו בני ישראל בתוך הים ביבשה:

ספר שמות פרק יז

יצעק משה אל ידוד לאמר מה אעשה לעם הזה עוד מעט ויסקלני: (ה) ויאמר ידוד אל משה עבר לפני העם וקח אתך
מזקני ישראל ומטה אשר הכית בו את היאר קח בידך והלכת: (ו) הנני עמד לפניך שם על הצור בהרב והכית בצור
ויצאו ממנו מים ושתה העם ויעש כן משה לעיני זקני ישראל: (ז) ויקרא שם המקום מסה ומריבה על ריב בני ישראל
ועל נסתם את ידוד לאמר הגש ידוד בקרבנו אם אין:

ספר שמות פרק יז

ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק מחר אנכי נצב על ראש הגבעה ומטה האלהים בידי: (*)
ויעש יהושע כאשר אמר לו משה להלחם בעמלק ומשה אהרן וחור עלו ראש הגבעה:

ספר במדבר פרק יז

יהי ממקרת נִבְא מִשֶׁה אֶל אֱהָל הָעֵדוּת וְהִנֵּה פָּרַח מִטָּה אֶהְרֹן לְבֵית לֹוִי וַיֵּצֵא פָּרַח וַיֵּצֵץ צִיץ וַיִּגְמַל שְׂקָדִים: (כד)
 וַיֵּצֵא מִשֶׁה אֶת כָּל הַמַּטֹּט מִלְּפָנָי יְדֹנָד אֶל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מִטָּהוּ: (כה) וַיֹּאמֶר יְדֹנָד אֶל מִשֶׁה הֲשָׁב אֶת
 מִטָּה אֶהְרֹן לְפָנָי הָעֵדוּת לְמִשְׁמֶרֶת לְאוֹת לְבָנֵי מְרִי וְתִכַּל תְּלוֹנֹתָם מְעָלֵי וְלֹא יָמָתוּ: (כו) וַיַּעַשׂ מִשֶׁה כַּאֲשֶׁר צָוָה יְדֹנָד אֹתוֹ
 כִּן עָשָׂה:

ילקוט שמעוני שמות - פרק ב - רמז קסח

ויהי האיש אל גנת רעואל אשר אחרי הבית. ויתפלל אל אלהיו אשר עשה אתו נפלאות רבות. ויהי בהתפללו ויבט בצדו והנה מטה ספיר מוצב ארצה והוא נטוע בתוך הגנה ויקרב אל המטה והנה חקוק בו שם ה' אלהים צבאות כתוב ומפורש על המטה ויקרא בו ויתלשהו כהתלש עץ יער מסבכו ויהי למטה בכפו. הוא המטה הנברא בתבל מפעלות אלהים אחרי בוראו שמים וארץ וכל צבאם ימים ונהרות וכל דגתם.

מטה משה. - יהלום	מטה אהרון - עץ
נהפך לנחש.	נהפך לתנין ובולע את המטות של החרטומים
מכה את היאור.	מכה את נהרות מצרים
בוקע את הים	מכת צפרדעים
מכה בצור	מכת כינים
נלחם בעמלק	פורח עם פרחים ציצים ושקדים.

ספר במדבר פרק כ

(ז) וַיְדַבֵּר יְדֹנָד אֶל מִשֶׁה לֵאמֹר:

(ח) קח את המטה וְהַקְהֵל אֶת הָעֵדָה אֲתָה וְאֶהְרֹן אָחִיד וְדַבַּרְתֶּם אֶל הַסֵּלַע לְעֵינֵיהֶם וְנָמְנוּ מִיָּמָיו וְהוֹצֵאתָ לָהֶם מַיִם מִן הַסֵּלַע וְהִשְׁקִיתָ אֶת הָעֵדָה וְאֶת בְּעֵינֵיהֶם: (ט) וַיִּקַּח מִשֶׁה אֶת הַמִּטָּה מִלְּפָנָי יְדֹנָד כַּאֲשֶׁר צָוָהוּ: (י) וַיִּקְהֵלוּ מִשֶׁה וְאֶהְרֹן אֶת הַקְהֵל אֶל פְּנֵי הַסֵּלַע וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׁמַעוּ נָא הַמְּרִים הֲמֵן הַסֵּלַע הִנֵּה נּוֹצֵא לָכֶם מַיִם: (יא) וַיִּרְם מִשֶׁה אֶת יָדוֹ וַיַּךְ אֶת הַסֵּלַע בְּמִטָּהוּ פַּעַמַּיִם וַיֵּצְאוּ מַיִם רַבִּים וַתִּשְׁתַּף הָעֵדָה וּבְעֵינֵיהֶם.

חזקוני על במדבר פרק כ פסוק ח

(ח) קח את המטה - זה המטה של אהרן דהא כתיב כאן ויקח משה את המטה מלפני ה' וזהו מקלו של אהרן כדכתיב בפרשת קרח השב את מטה אהרן לפני העדות למשמרת לאות לבני מרי, ועוד דמקלו של אהרן היה אות לבני מרי והיינו דאמר משה שמעו נא המורים וכבר טעה משה שאמר לו הקב"ה קח את המטה סבר משה להכות בסלע והקב"ה לא אמר קח את המטה אלא לפי שלא היה לאות לבני מרי.

ודברתם אל הסלע - הוא שנקרא בארה של מרים וזבין הימנו מים והיה מתגלגל אחר ישראל והוא הסלע שבו הכה משה שלא היה רוצה להזיב מימיו בשבילו בשביל שמתה מרים וחזר בזכות משה ואהרן כמו שפירשו רבותינו בתענית שנא' ודברתם אל הסלע.

שפת אמת ספר במדבר - פרשת חקת - שנת [תרל"ט]

בפסוק יאסף אהרן אל עמיו כי לא יבוא כו'. ויש להקשות ממ"נ אי לא הגיע זמנו להסתלק מן העולם וכי בעבור שלא יבוא חיסר השי"ת משנותיו והלא אמרו חז"ל שהקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום כו'. ואי הגיע זמנו אין צריך לטעם כי לא יבוא. אבל באמת זמנו של אדם הוא כשכבר פעל בעולם העבודה שנצרך לו לתקן ולקיים המצוות השייכים אליו. ולכן ביקשו משה ואהרן לכנוס לא"י לקיים מצות התלוין שם ולכן אם ה' מוכן לכנוס לא היה זמנו להסתלק עדיין רק כי לא יבוא וממילא כבר שילם עבודתו כנ"ל:

שפת אמת ספר במדבר - פרשת חקת - שנת [תרנ"ד]

ודברתם אל הסלע לעיניהם כו' דיבור הוא לשון הנהגה כמו ידבר עמים. ואמר להם שנתנית המים מהסלע יהי' בהנהגה ששייגו העדה זה הדרך והוא דרך אמונה כמ"ש במ"א דמשה רבינו ע"ה הי' בחי' אמת. וכאן התחיל בחי' אמונה והוא מדריגה שלמטה מבחי' משה. וז"ש לא האמתם בי להקדישני לעיני בני"ו וז"ש וירם משה את ידו כו' שהי' מדריגה שלמעלה מהשגת בני"ו. במטהו דייקא.